

Les DVA Digitals de proximitat:

Traiem del taulell el tràmit i l'apropem a l'usuari en consulta

Autor: Joan F Garcia Castells

Editores: Ana Mir Delgado, Thaïs Fernández Alajarín

Lloc de treball: EAP Vila Vella (Sant Vicenç dels Horts)

INTRODUCCIÓ

Les DVA representen una eina fonamental per garantir l'autonomia del pacient en la presa de decisions sanitàries, especialment en situacions en què aquest no pot expressar-se per si mateix. En el context de l'atenció primària la incorporació de les DVA complimenta les PIC Sanitàries, però continua sent limitada tot i el seu valor ètic i legal reconegut.

Aquest treball parteix d'una experiència pròpia realitzada al CAP Vila Vella, amb l'objectiu de difondre i reflexionar sobre la implementació real d'aquesta eina, les barreres i facilitadors trobats, i el paper que juga l'equip professional en la seva difusió i aplicació. Es tracta d'un tema de gran actualitat, especialment en el marc d'una societat cada vegada més envellida, amb una creixent demanda de respecte per les decisions dels pacients en fases avançades de malalties.

El treball es fonamenta en l'observació directa i la participació activa en activitats relacionades amb les VA: acompanyament en entrevistes, participació en grups de treball interdisciplinari (Medicina i Infermeria, Treballadora Social), difusió a la Ràdio i sessions administratives de DVA.

OBJECTIU

L'objectiu principal és promoure que els mateixos pacients /usuaris siguin cabdals per la mateixa comunitat, és a dir, a través de l'escolta activa i la generació de confiança en consulta afavorim que ens expliqui la seva experiència i el perquè de la formalització, i això promou que s'estimuli la difusió entre altres usuaris del CAP Vila Vella.

I com a objectius específics podríem dir-ne tres: Implicar i dinamitzar diferents estaments en l'elaboració de les DVA, ser oberts sobre temes delicats del contingut de manera que podem copsar les impressions dels pacients per saber que facilita o dificulta l'inici del procediment del DVA, i finalment, proposar millores per augmentar la integració del DVA dins la comunitat de Sant Vicenç dels Horts, com per exemple: traduir a altres idiomes el pòster de les DVA o a través del metge de domicili fer arribar al pacient domiciliari el pòster, la sol·licitud i el model del Departament de Salut.

MATERIAL I MÈTODE

Es tracta d'un estudi qualitatiu de caràcter descriptiu basat en una experiència personal a l'EAP Vila Vella durant dos anys i mig. Les dades han estat recollides a través de:

- Observació directa:** participació en consultes i activitats relacionades amb les VA.
- Entrevistes informals:** converses no estructurades amb professionals sanitaris (metges, infermeres, treballadors socials) sobre la seva visió i pràctica respecte a les VA.
- Anàlisi documental:** revisió de formularis oficials, guies internes i protocols del centre respecte a la tramitació de les DVA i informant a direcció per establiment de circuits.
- Reflexió personal:** sensacions, dificultats i aprenentatges viscuts durant la implicació en el procés.

L'estudi no utilitza dades confidencials ni fa servir noms propis, mantenint en tot moment el respecte a l'ètica i confidencialitat.

https://www.radioshv.info/programs/parlem-de-salut/radiosanvicenc_podcast_16872

Visita a la ràdio amb TS i Podcast de l'entrevista

RESULTATS

L'ÈXIT D'UN PROJECTE ADMINISTRATIU / ASSISTENCIAL

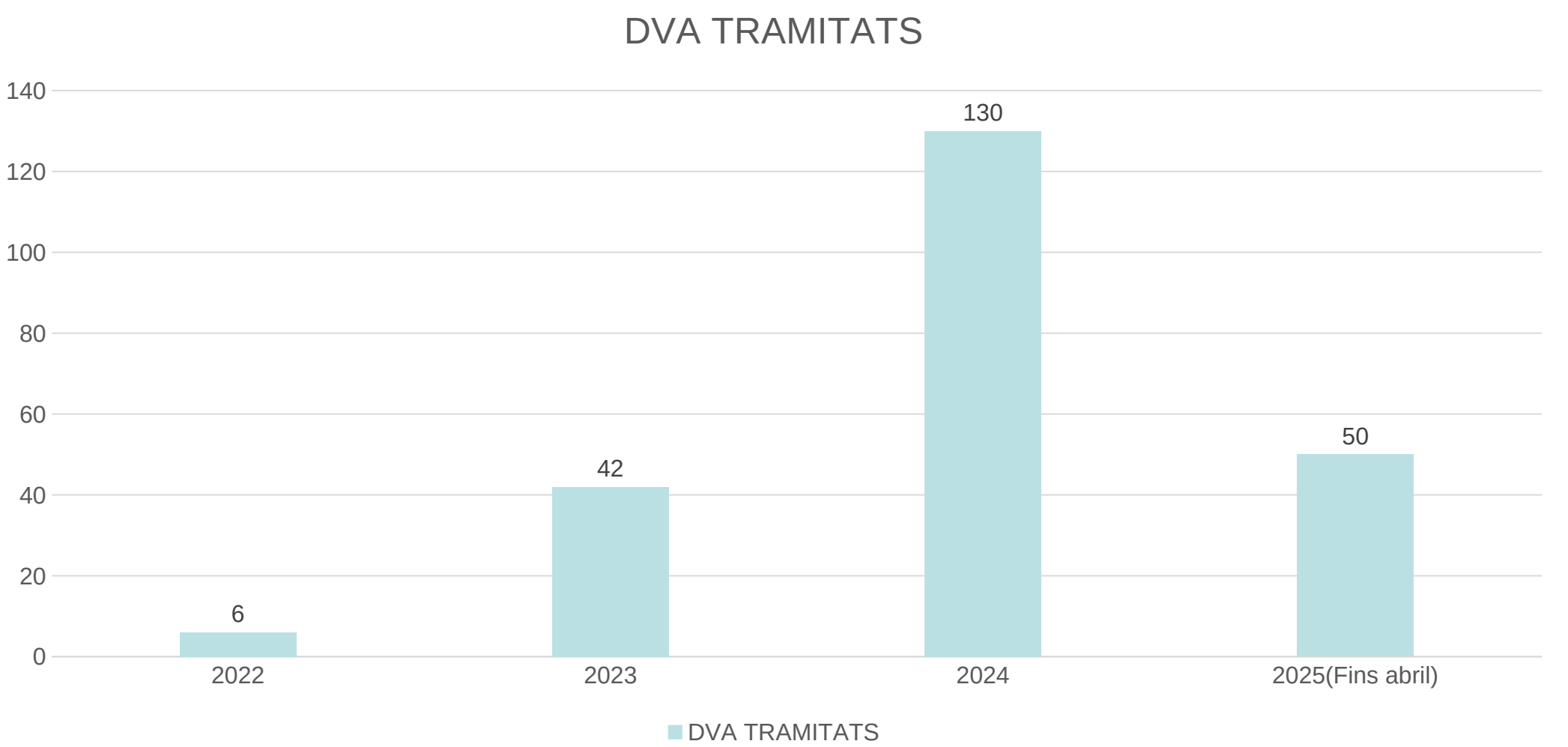
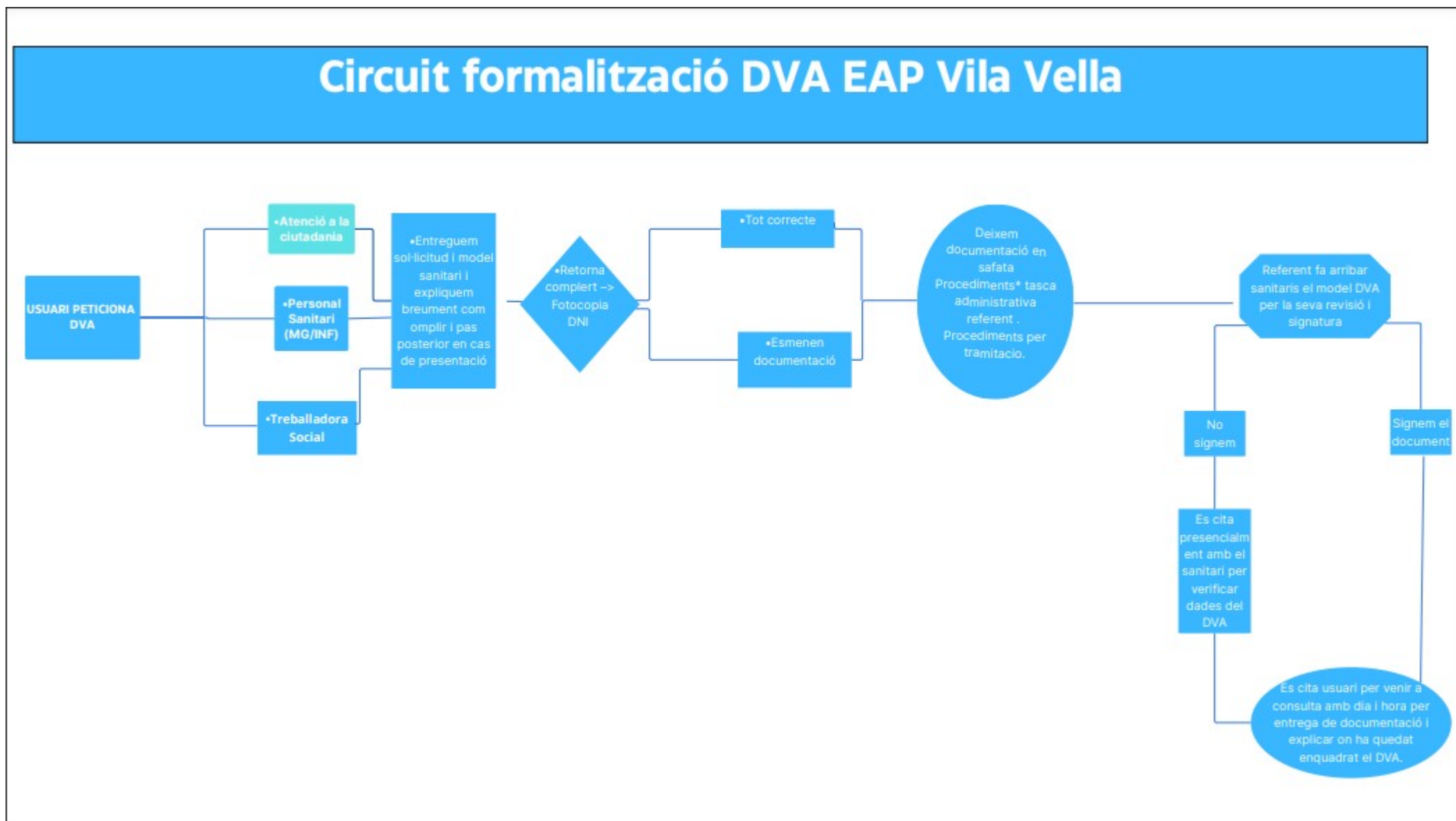
Han estat dos anys i mig amb canvis i persistència des del centre vers les DVA fins a trobar l'espai i el lloc dins l'estructura assistencial que ofereix el centre. Els resultats mostren com els usuaris han assolit el coneixement de l'existència de la formalització del procediment al CAP per la difusió per part dels sanitaris i, com ja hem apuntat, per l'escolta activa i la generació de confiança. Les dades ens mostren com any darrere any la freqüència de pacients que tenen formalitzades les DVA creixen exponencialment.

Però malgrat l'existència de protocols, el coneixement pràctic sobre com tramitar-les és desigual entre professionals, alguns es mostren proactius, i d'altres releguen la informació per la pressió assistencial o la manca de formació específica.

D'altra banda, les entrevistes amb pacients indicaven desconeixement sobre què són les DVA, però en general es mostraven receptius quan es presentava la informació de manera clara, i pocs són els que es mostren incòmodes en iniciar el diàleg.

Així doncs, les barreres identificades inclouen:

- Manca de temps a la consulta.
- Absència d'una cultura consolidada sobre la planificació anticipada.
- Dificultat per accedir a recursos formatius.
- Poc ús per part de l'usuari, de les eines TIC per registrar i recuperar les DVA

Gràfic de dades formalització DVA EAP Vila Vella

Pòster DVA traduït castellà

CONCLUSIONS

L'experiència viscuda posa de manifest que, tot i el valor que tenen les DVA per garantir el respecte a l'autonomia del pacient, la seva implementació a l'atenció primària continua sent limitada. La manca de temps, de formació i d'hàbits entre els professionals són obstacles clau que dificulten el procés.

Cal fomentar una cultura sanitària que incorpori la planificació anticipada de decisions com una part estructural del seguiment del pacient crònic o en situació de fragilitat. A més, seria útil potenciar el treball multidisciplinari i establir itineraris clars que facilitin als professionals el paper d'informadors i gestors de les VA.

Finalment, aquesta experiència evidencia la necessitat capdal de generar espais formatius, tant per professionals com per usuaris, i d'invertir en eines digitals que permetin, no sols registrar i consultar les DVA de manera integrada amb la història clínica, sinó assegurar la seva accessibilitat en situacions d'urgència, millorar la coordinació entre nivells assistencials i d'altres professionals externs a la sanitat pública.